

Så gick det under mandatperioden 2018-2022

Mest ljummen mellanmjölk

Lite ris, lite ros, men mest ljummen mellanmjölk. Mandatperioden får sammanfattas med att den både gett och tagit för skattebetalarna. Ett avbrott med förra mandatperiodens kraftiga skattehöjningar och i viss mån en återgång. Men det är fortfarande tyvärr långt kvar till hur det såg ut 2014 när Stefan Löfven och Magdalena Andersson tog över.

Erik Bengtzboe ger duon Löfven och Andersson blandade betyg för Socialdemokraternas skattepolitik under den gångna mandatperioden.

Foto Pontus Lundahl/TT

→ **I och med valet** nu i september är det dags för bokslut för en minst sagt underlig mandatperiod. Under de senaste fyra åren har regeringen förlorat två budgetar och både 2019 och 2022 tvingats att styra på budgetar framtagna av oppositionen, först en moderat och kristdemokratisk budget och sedan en som tagits fram med stöd av även Sverigedemokraterna. Mandatperioden innehåller både höjda och sänkta skatter. Men någon riktning för den ekonomiska politiken verkar inte finnas.

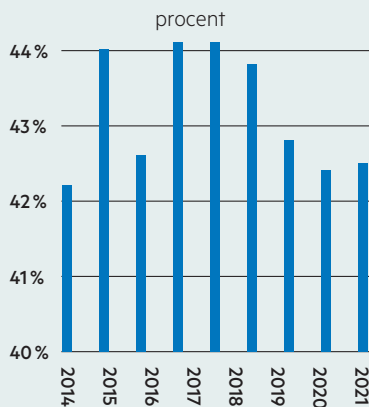
Värnskattnen äntligen begravad

→ Mest påtagliga positiva skatteförändring under mandatperioden är att värnskattnen äntligen avskaffades. Den tillfälliga skatten som infördes 1995 och som skulle avskaffas redan 1999 överlevde sig själv med god marginal. År 2020 avskaffades den äntligen, med stöd av ett socialdemokratiskt lätt finansdepartement som konstaterade att skatten var så skadlig att den i realiteten nog var gratis att avskaffa ur ett statsfinansiellt perspektiv. Ändå har värnskattnen knappt hunnit svalna i graven innan Socialdemokraterna har börjat luffa idén om en ny värnskatt, men nu under namnet beredskapsskatt.

Viss sänkt skatt på arbete och andra inkomster

→ Nya jobbskatteavdrag har tillförts under mandatperioden. Välkomna, men inte särskilt dramatiska förändringar. Samma sak gäller det tillfälliga jobbskatteavdrag som infördes till följd av coronapandemin. År 2021 stängdes klyftan i skatt

Skattetryck

mellan de över 65 som lever på pension och de under 65 som lever på arbetsinkomst genom att grundavdraget för pensionärer gjordes generösare. Även ett glesbygdsavdrag infördes under 2021. Det gav skattebetalare i 76 kommuner sänkt skatt med upp till 1 675 kronor.

Plastpåsar, banklån och public service

→ Tre större nya skatter har införts under mandatperioden. Den illa omtyckta plastpåseskatten behöver ingen ytterligare beskrivning men är alltså ifrågasatt, både ur ett statligt inkomstperspektiv och för dess förmåga att bidra till att minska nedskräpningen med miljöfarlig plast. Någon succé kan den inte beskrivas som.

Högsta effektiva marginalsatt

inklusive arbetsgivaravgifter och konsumtionsskatt

76%

Före värnskattens avskaffande

73%

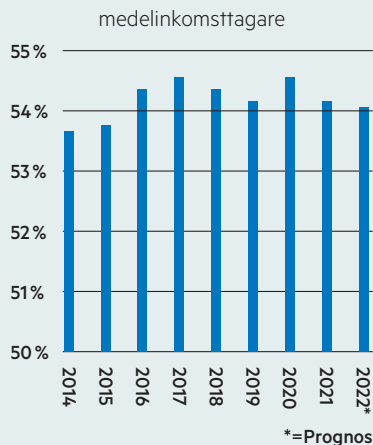
Efter värnskattens avskaffande

Skattebetalarnas ekonomiexpert Erik Bengtzboe förklarar olika skatter och närliggande ämnen.

Erik Bengtzboe
chefekonom
Skattebetalarnas Förening

Skattekvot

*=Prognos

Riskskatten

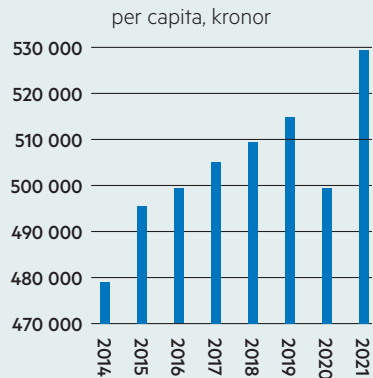
→ Riskskatten, eller bankskatten som den också är känd som, på sex miljarder kronor är mindre debatterad men tyvärr inte mer genomtänkt för det. Notan för den extra skatten på bankerna skickas rakt vidare till kunderna – framför allt bolånetagare och småföretagare. Ungefär tre miljarder kronor dyrare beräknas bolånen bli för svenska låntagare till följd av skatten.

Under mandatperioden ersatte också den nya public serviceskatten den gamla tv-licensen.

Dyrare att köra bil de senaste åren

→ En rad skatter har höjts under mandatperioden på allt från avfallsförbränning till elektronik. Hårdast smäll har dock landets bilförare fått. Höjda drivmedelsskatter har avlöst varandra de senaste åren, även om de nu under 2022 sänkts, både permanent och tillfälligt. Men även fordonsskatterna och skatten på tjänstebilar har höjts.

Sveriges BNP

Skattefridagen

År	Skattefridagen
2014	16 juli
2015	16 juli
2016*	18 juli
2017	19 juli
2018	19 juli
2019	18 juli
2020*	18 juli
2021	18 juli
2022	18 juli

*=Skottår

Oviss skatteframtid efter valet

→ Mandatperioden inleddes med prat om en stor skattereform. Med facit i hand har inte bara skattereformen uteblivit, utan tvärtom har skattesystemet i delar i stället blivit rörigare. Under de senaste åren har förslagen om nya skatter dock haglat med sådan intensitet att det ger anledning till oro. Höjda skatter på alkohol och tobak är redan utlovade, men förslag om take away-skatt, höjd skatt på kapital, försämrade skatteregler för ISK (investeringsparkonto), ny kilometerskatt, hot om återinförd förmögenhetsskatt och fastighetskatt, och inte minst det senaste tillägget, bersedskapsskatt, borde ge skattefrågan en central roll i valet.

Den senaste mandatperioden har bjudit på allt annat än en riktning på skattepolitiken för lägre skatter, fler jobb och högre tillväxt. En sådan skulle definitivt behövas de kommande fyra åren.

Kommunal skattesats

